

ÚEM O ÚČINCÍCH ZNEČIŠTĚNÍ OVZDUŠÍ NA OSTRAVSKU

Časopis Ochrana ovzduší č. 5–6/2011 uveřejnil 11 sdělení autorů převážně z Ústavu experimentální medicíny (ÚEM) AV ČR, o účincích znečištění ovzduší na Ostravsku. Práce jsou součástí řešení Programu Ostrava v letech 2008–2011.

Výsledky shrnuje v úvodním článku R. J. Šrám a uvádí, že rozdíl mezi znečištěním ovzduší v Moravskoslezském kraji a ostatními oblastmi ČR je zejména ve vysokých koncentracích benzo(a)pyrenu. Ve stejném množství prachových částic je zde vázáno několikrát víc tohoto karcinogenu než na jiných místech ČR. Už koncentrace nad 1 ng benzo(a)pyrenu v m³ ovzduší poškozují DNA, zvyšují frekvenci translokací mikrojader v periferních lymfocytech a fragmentaci ve spermích. Prenatální expozice karcinogenním polycyklickým aromatickým

uhlovodíkům (k-PAU), které jsou vázané na prachové částice, zvyšuje riziko astmatických symptomů u dětí.

Sdělení o výsledcích programu se dále týkají výskytu bronchiálního astmatu, analýzy DNA adduktů, chromozomových aberací a mikrojader v souvislosti s personálním monitorováním v Ostravě a Praze. K dalším zjištěním patří účinek PM₁₀ na celkovou, kardiovaskulární a respirační úmrtnost. Uvádí se, že byla prokázána zvýšená denní úmrtnost při vzestupu koncentrací PM₁₀ u mužů, zejména u kardiovaskulárních chorob u mužů nad 65 let.

Šrám RJ. Možné důsledky znečištění ovzduší pro populaci Moravskoslezského kraje. Ochr Ovzduší. 2011;23(5-6):4-7.

Redakce